

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/141/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414010623
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6414010623.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obžalovaného K. I., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 9. decembra 2020, o odvolaní poškodeného Q. T. proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 24.08.2020, sp. zn. 2T/184/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie poškodeného Q. T. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Žiar nad Hronom uznal obžalovaného K. I. rozsudkom zo dňa 24.08.2020, sp. zn. 2T/184/2014 vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 19.09.2010 v čase medzi 05,00 hod. až 06,00 hod. na parkovisku pri Q. pošte na ul. Q. v I., oboma rukami sotil poškodeného Q. T., nar. XX.XX.XXXX do oblasti hrudníka, následkom čoho poškodený Q. T. spadol na zem v smere dozadu na hlavu, čím mu spôsobil zranenia pomliaždenie kože a podkožia v záhlaví, dve tržné rany po 0,5cm na vnútornej strane dolnej pery, zlomeninu - trhlinu záhlavovej kosti lebky vľavo bez posunu, minimálne otras mozgu prvého stupňa s bezvedomím trvajúcim minimálne jednu hodinu, pomliaždenie mozgu v oblasti čelových lalokov vpravo 34x21 mm vľavo 20x15 mm s drobným zakrvácaním s poškodených cievok, subarachnoidálne krvácanie, subdurálny hygrom (hematóm) v oblasti čelovo temennej vpravo, pričom uvedené zranenia si vyžiadali dobu liečenia a práceneschopnosti od 19.09.2010 do 06.11.2010.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil s určením skúšobnej doby v trvaní 18 mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodeného Q. T., nar. XX.XX.XXXX v I. nad O., trvale bytom O. nad O., X. XXX, okres I. nad O., odkázal na civilný proces.

Krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že súdom prvého stupňa bol vo veci v zmysle § 172 ods. 2 Tr. por. vyhotovený zjednodušený písomný rozsudok, neobsahujúci odôvodnenie vzhľadom na to, že obžalovaný K. I., jeho obhajca a okresný prokurátor sa práva podať proti nemu opravný prostriedok výslovne vzdali.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal včas, t. j. v zákonom stanovenej lehote odvolanie poškodený Q. T. proti výroku o náhrade škody, a to priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 24.08.2020. Takto podané odvolanie písomne odôvodnil prostredníctvom svojej splnomocnenkyne podaním zo dňa 30.09.2020, doručeným okresnému súdu elektronicky dňa 02.10.2020. V dôvodoch namietal nesprávnosť tohto výroku, majúci za to, že boli splnené všetky zákonné predpoklady pre určenie

výšky škody. Ďalej dôvodil, že odvolanie smeruje aj voči konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Okresný súd dôsledne nevyužíval dostupné zákonné prostriedky na prejednanie veci v primeranom čase. Z ústneho odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že vykonaným dokazovaním sa nepodarilo odstrániť rozpory ohľadne výšky náhrady škody na zdraví. Takýto záver považuje za nesprávny, nakoľko vo veci bolo síce vypracovaných viacero posudkov, avšak po vykonaní výsluchov znalcov už neexistovali dôvodné pochybnosti. Bolo potrebné tieto dôkazy dôsledne vyhodnotiť. Poukázal na obsah ust. § 2 ods. 12 Tr. por. a právnu teóriu podľa N., O.: Logické a metodologické základy dôkazu v oboru práva. Na účely trestného konania je teda podstatnou len dôvodná pochybnosť. Nestačí akákoľvek pochybnosť, to by sa priečilo účelu trestného konania. Osobitný význam má táto zásada v nadväznosti na ďalšiu zásadu, a to zásadu kontradiktórnosti procesu. Obžalovaný nepredložil také dôkazy, ktoré by vzbudzovali dôvodnú pochybnosť ohľadne záverov znaleckých posudkov. V ďalšom rozoberá oprávnenia znalca pri vykonávaní znaleckej činnosti a jej atribúty. Aby súd mohol znalecký posudok zodpovedne zhodnotiť, nesmie sa znalec obmedziť vo svojom posudku na podanie len odborného záveru, ale z jeho posudku musí mať súd možnosť poznať, z ktorých zistení v posudku znalec vychádzal, akou cestou k týmto zisteniam dospel a na základe akých úvah došiel k svojmu záveru (rozsudok NS ČR civilný 30 Cbo/5359/2007). Zdôraznil, že posudok F. V. nenapĺňal základnú podmienku preskúmateľnosti. Ani počas výsluchu nedokázal zrozumiteľne objasniť postup, ako došiel k svojim záverom. Tento svoje závery vo vzťahu k ostatným znaleckým posudkom neobhájil. Závery F. Q., lekára H. a C. z R. nemocnice, vystupujúceho v pozícii svedka, sú takisto nepreskúmateľnými. K. uvádzal tvrdenia týkajúce sa zdravotného stavu, ktoré však nie je možné preveriť, a teda ani neboli spôsobilé viesť dôvodnú pochybnosť ohľadne výšky náhrady za spôsobenú škodu na zdraví vzhľadom na dovtedy vykonané znalecké dokazovanie. Jeho výpoveď nie je spôsobilá spochybniť závery znalcov pribratých pre zložitost' veci podľa ust. § 143 ods. 2 Tr. por. Pri znaleckom posudku je nevyhnutné hodnotiť celý proces utvárania znaleckého dôkazu vrátane prípravy znaleckého skúmania, zabezpečovania podkladov pre znalca, priebeh znaleckého skúmania, vierohodnosť teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť ním použitých metód a spôsob vyvodenia záverov znalca. Znalec nesmie sám vylúčiť niektoré z predložených podkladov len preto, že nezapadajú do ním vytýčenej verzie udalostí (rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 299/2006).

Ďalšou podstatnou skutočnosťou podľa neho je, že odlišnosti existovali len v rozsahu rozpätia bodového ohodnotenia (predovšetkým čo sa týka posudku F. A. a F. H., nakoľko len tieto obsahovali preskúmateľné závery). Rozmedzie uvedené v zákone č. 437/2004 Z. z. umožňuje voľnú úvahu znalca na základe jeho odborných skúseností. Vykonané výsluchy znalcov, ktorých závery umožňovali, aby súd vyhodnotil, aké bodové ohodnotenie je adekvátnym. Isté nezrovnalosti boli ohľadne označovania položiek, pri porovnaní záverov posudkov so zákonom č. 437/2004 Z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia však možno dôjsť k záveru, že pomenovania sa zhodujú a teda je zrejmé, aké druhy poranenia mali znalci na mysli.

Znalec z odboru chirurgia F. A. v znaleckom posudku č. 2012/13 ohodnotil bolestné za spôsobené mu zranenia nasledovne: tržná rana chirurgicky ošetrená (položka č. 2) - 10 bodov, pomliaždeniny a odierky vo väčšom rozsahu s hematómom (položka č. 5) - 14 bodov, zlom. leb. klenby bez vtl. úlomkov (položka č. 9) - 45 bodov, otras mozgu ťažšieho stupňa - III. (položka č. 223) - 170 bodov, pomliaždenie mozgu (položka 225) - 420 bodov a krvácanie do mozgu (položka 227) - 340 bodov. Jeho celkové bodové ohodnotenie bolo 999 bodov.

Znalec v odbore otorinolaryngológia F. F. H. v znaleckom posudku č. 010/2013 ohodnotil bolestné za spôsobené mu zranenia nasledovne: dve menšie tržné rany dolnej pery 2x5 bodov - 10 bodov, pomliaždenina záhlavnej oblasti hlavy o ploche 10 cm - 10 bodov, zlomenina lebečnej spodiny (položka 8) - 200 bodov, otras mozgu ľahkého stupňa (položka 223) - 30 bodov, pomliaždenie mozgu (položka 224) - 340 bodov a krvácanie do mozgových obalov (položka 226) - 85 bodov. Jeho celkové bodové ohodnotenie bolo 675 bodov.

Je zrejmé, že dôvodná pochybnosť existovala len ohľadne stupňa otrasu mozgu, ktorá bola odstránená následným výsluchom znalcov. Aj F. V. uvádzal taký istý rozsah položiek, avšak ich odlišne obodoval. F. H. sa vo vypracovanom doplnení ku znaleckému posudku č. 10/2013 vyjadril, že ťažkosti poškodeného súvisiace s poškodením zmyslového orgánu čuchu a chuti sú v priamej súvislosti s organickými úrazovými zmenami diagnostikovanými v mozgovom tkanive. Aj napriek časovému odstupu od vzniku poranenia nemožno jednoznačne spochybniť príčinnú súvislosť s predmetným úrazom z dôvodov znalcom uvedeným. Po vykonaní výsluchu znalca F. A. bolo zrejmé, že obhájil svoje závery a to aj čo sa týka záveru o otrase mozgu III. stupňa. Jedným z definičných kritérií je stav bezvedomia. Podľa

lekárskej správy zo dňa úrazu sa poškodený v bezvedomí nachádzal, pričom mohlo dochádzať aj k tzv. lucídnym intervalom, t. j. stavom bdenia. Pri spochybnení tejto skutočnosti svedkom F.. Q. F.. A. uviedol, že by sa jednalo o otras mozgu III. stupňa aj v tomto prípade, a to vzhľadom na mechanizmus úrazu i trvalé následky úrazu spočívajúce v postkomočnom syndróme. Podstatnou skutočnosťou tiež je, že F.. H. sa na pojednávaní vyjadril, že sa v plnom rozsahu prikláňa k záverom F.. A.. Počas výsluchu sa F.. H. vyjadril opätovne k strate čuchu a chuti, pričom skonštatoval, že mechanizmus úrazu nasvedčuje vzniku straty čuchu a chuti, nakoľko po úraze vznikli kontúzne ložiská, ktoré tam predtým neboli. V dôsledku toho nastala atrofia čuchového bulbu. Tieto závery vyplývali z CT vyšetrení vykonaných F.. B.. Tiež poukázal na relevantné skutočnosti, ktoré sa skúmajú - napr. miestne príčiny anosmie (ktoré však boli vylúčené, nakoľko bola vykonaná magnetická rezonancia) a anamnéza (pričom pred úrazom neboli žiadne znaky nasvedčujúce zhoršenému čuchu a chuti). Pokiaľ znalec F.. H. uvádzal v znaleckom posudku záver, že nie je možné bez akýchkoľvek pochybností objektivizovať stratu čuchu, vo výsluchu tieto svoje vyjadrenia skorigoval, keď uviedol, že mechanizmus zranenia sedí a aké hľadiská je potrebné skúmať. V tomto smere možno skonštatovať, že sa jedná skôr o právnu otázku resp. hodnotenie dôkazov, ktoré však patrí do právomoci súdu. F.. H. uviedol (odhadom) aj bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia a to za položku strata čuchu a chuti vo výške 200 bodov. Podľa poškodeným predloženého bodového ohodnotenia F.. V. z 13.02.2019 za sťaženie spoločenského uplatnenia bol uvedený postkomočný syndróm - 260 bodov a strata čuchu a chuti - 180 bodov, teda spolu 440 bodov. Zo strany odsúdeného neboli navrhnuté také dôkazy, ktoré by vzbudili dôvodnú pochybnosť o závere F.. V. ohľadne výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V ďalšom poškodený poukázal a citoval obsah judikátov R č. 59/2002, R 34/1963, B 3/1982-22-II, R č. 17/1973, ako aj na ust. § 2 ods. 21 Tr. por. a § 8 ods. 2 Zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov.

Odsúdený poukazoval aj na jeho prípadné spoluzavinenie, z čoho vyvodil záver, že je vhodné ho odkázať na občianskoprávne konanie. Súd tento záver akceptoval, hoci ani táto samotná skutočnosť by neznamenal, že by súd nebol povinný rozhodnúť o nároku na náhradu škody. Z vykonaného dokazovania neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali prípadné pomerné zníženie náhrady škody. Práve naopak, z výsluchu svedka M. A. vyplynulo, že reakcia odsúdeného na slušné požiadanie poškodeného, aby odsúdený zaplatil za taxík (čo bolo príčinou roztržky) bola neprimeraná a nedala sa očakávať. Odsúdený mal v tom čase povest' bitkára. Súdna prax (R č. 55/1973) však pamätá aj na prípady, keď i prípadná nedbanlivosť poškodeného je v pomere ku konaniu škodu tak nepatrná, že pomerné zníženie náhrady škody vôbec nebude pripadať v úvahu. Na záver poukazuje na problematiku rozhodnutia v kontexte konania neprimeranej dĺžky, konanie trvalo takmer 10 rokov. V tejto súvislosti poukazuje na konštatovanie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci T. Q. a.s. proti Q. republike (poškodených v trestnom konaní trvajúcim 10 rokov) porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj článku 13 v spojení s článkom 6 ods. 1 Dohovoru. V posudzovanom prípade sa jednalo o neefektívny a nevhodný postup súdu, pričom úlohu zohralo i obštrukčné konanie odsúdeného, s ktorým sa súd nedokázal náležite vypořadat'. Neprimeranou dĺžkou konania došlo k jeho opätovnej traumatizácii, trpí od úrazu zapríčineného odsúdeným bolesťami hlavy a inými trvalými následkami. V dôsledku úrazu dokonca hrozí aj to, že príde o vodičský preukaz a tým aj o prácu, nehovoriac o tom, že necíti chuť ani vône, čo mu výrazne zasahuje do každodenného života a znemožňuje mu viesť plnohodnotný život. Tieto následky mu dosiaľ neboli kompenzované, a to v dôsledku nesprávneho rozhodnutia súdu. Do výhody sa dostal práve odsúdený, nakoľko mu bol uložený len symbolický trest.

Záverom navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvoinštančného súdu a aby rozhodol nasledovne: Odsúdený je povinný nahradiť poškodenému sumu 14.875,11 € z titulu bolestného, a to v lehote 15 dní od doručenia rozsudku. Odsúdený je povinný nahradiť poškodenému sumu 6.551.60 € z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, a to do 15 dní od doručenia rozsudku.

Verejné zasadnutie krajského súdu o odvolaní poškodeného bolo vykonané na návrh krajského prokurátora a obhajcu obžalovaného v neprítomnosti obžalovaného, nakoľko tento písomným podaním zo dňa 01.12.2020 doručeným senátu prostredníctvom obhajcu požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti a na taký postup boli splnené procesné podmienky.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že dokazovanie ohľadom výšky náhrady škody presahuje rámec tohto konania, preto bol poškodený odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na civilný proces. Považoval preto podané odvolanie ako nedôvodné a navrhol ho zamietnuť.

Naproti tomu splnomocnenkyňa poškodeného na verejnom zasadnutí predniesla návrh v zhode s písomným vyhotovením odvolania. Zároveň poukázala na dĺžku konania a právo poškodeného na konanie v primeranom čase a na spravodlivý proces. Poškodený má trvalé následky a tiež čo sa týka uloženého trestu, tento považujú za neprimerane mierny.

Obhajca obžalovaného nepovažoval za preukázané, aké následky boli poškodenému konaním obžalovaného spôsobené. Preto súd upravil skutkovú vetu ohľadom čuchu a chuti, na ktoré skutočnosti bolo aj zamerané znalecké dokazovanie, pričom tieto zranenia zostali stále sporné. Navrhol preto odvolanie ako neďôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania poškodeného zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému podal tento odvolateľ odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie poškodeného nebolo podané dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že skutkový stav, pokiaľ ide o ustálenie výroku o náhrade škody, má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12 Tr. por. V posudzovanej trestnej veci vykonal okresný súd opakovane hlavné pojednávanie, v jeho priebehu v rámci dokazovania vypočul dňa 08.06.2015 obžalovaného, svedka - poškodeného Q. T. L. 15.02.2016 vykonal výsluchy svedkov J. K., F. A. a J. F., dňa 26.04.2016 vykonal výsluch znalca F. F. H. z odboru I. a farmácia, odvetvie H., dňa 28.03.2017 výsluchy znalcov odboru I. a farmácia, odvetvie C. F. P. A. a F. P. V. a na hlavnom pojednávaní dňa 26.05.2020 doplnil dokazovanie výsluchom svedka F. P. Q., znalcov F. P. A. a F. F. H.. Na hlavnom pojednávaní dňa 24.08.2020 doplnil dokazovanie výsluchom znalca F. P. V.. Za splnenia procesných podmienok ust. § 263 ods. 2 Tr. por. prečítal výpoveď svedkyne F. L. V. a postupom podľa § 269 Tr. por. prečítal i jednotlivé listinné dôkazy, ktoré boli zadovážené a zadokumentované v obsahu trestného spisu.

Pokiaľ ide o konštatovaný výrok o náhrade škody, ktorým okresný súd odkázal poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces postupom podľa § 288 ods. 1 Tr. por., v tejto súvislosti v reakcii na odvolacie námietky poškodeného, krajský súd zdôrazňuje, že aj napriek opakovane okresným súdom vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní výsluchom vo veci pribratých znalcov, títo v podstate zotrvali na nimi podaných záveroch znaleckých posudkov, pričom znalci z odvetvia C. F. P. A. a F. P. V. nedospeli pri hodnotení bolestného za zranenia spôsobené poškodenému v určení podstatných položiek a ich bodového hodnotenia k zhode. Znalec F. A. ohodnotil bolestné spolu 999 bodov, a to položka č. 2 trzná rana chirurgicky ošetrená - 10 bodov, položka č. 5 pomliaždeniny a odierky vo väčšom rozsahu s hematómom na tvári - 14 bodov, položka č. 9 zlomenina lebečnej klenby bez vpáčenia úlomkov - 45 bodov, položka č. 223 otras mozgu ťažšieho stupňa III. st. - 170 bodov, položka č. 225 pomliaždenie mozgu - 420 bodov a položka č. 227 krvácanie do mozgu - 340 bodov. F. V. ohodnotil bolestné spolu 445 bodov, a to položka č. 2 drobné rany dol. pery (v úst. dut.) 2 x 0,5 cm - 10 bodov, položka č. 10a zlomenina záhľavnej kosti lebky bez posunu úlomkov - 35 bodov, položka č. 223 otras mozgu II. (stredného) stupňa - 80 bodov, položka č. 224 pomliaždenie mozgu - 120 bodov a položka č. 227 krvácanie vnútrolebečné menšieho rozsahu, subarachnoidálne aj subdurálny hematóm 2 x 100 bodov - 200 bodov. Pokiaľ bol vo veci podaný znalecký posudok F. F. H., ako znalcom z odvetvia H., ktoré rieši problematiku ušných, nosných a krčných chorôb, ich diagnostiku, liečbu (aj operačnú) pri nádoroch, polypoch a úrazoch daných anatomických lokalít vrátane vyšetrení a liečby porúch hlasu (hlasiviek) a sluchu, krajský súd zdôrazňuje, že tento bol oprávnený riešiť len tie skutočnosti, ktoré sú obsahom odvetvia jeho znaleckej činnosti, teda týkajúce sa straty čuchu a chuti u poškodeného. Porucha zmyslových orgánov čuchu a chuti nebola objektivizovaná, hoci podľa znalcov mohla byť spôsobená následkom úrazu hlavy, ktorý poškodený utrpel zavinením obžalovaného. Podľa výpovede znalca F. H. by bolo pre potvrdenie jednoznačných príčin a rozsahu poruchy čuchu ešte potrebné zrealizovať ďalšie vyšetrenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, s poukazom na dĺžku doterajšieho konania zavinenu predovšetkým jednotlivými procesnými stranami (najmä obžalovaným a jeho obhajcom, ale aj poškodeným a jeho splnomocnencom), pričom je na základe žaloby poškodeného proti obžalovanému o náhradu škody podanej dňa 27.05.2011 súbežne vedené Okresným súdom Žiar nad Hronom aj civilné konanie (sp. zn. 6C/138/2011), súd prvého stupňa

rozhodol o odkázaní poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilný proces v súlade so stavom veci a so zákonom.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody považoval senát Krajského súdu v Banskej Bystrici odvolanie poškodeného za nedôvodné, a preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď toto odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.